

PLAIVRI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC
PRIMAR DIN JUĐ. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

	Pag.
Aniversarea de 150 ani a martirilor, Horia, Cloșca și Crișan, <i>Redacția</i>	1
Fericirea de <i>Angelo Patri</i>	2
Personalul didactic (1933 34) din jud. Hunedoara de <i>Alexiu David</i>	3
Monografia comunei Simeria (continuare) de <i>S. Jula</i>	6
Monografia Scoalei Primare din Colonia Simeria 1871 72—1934 35 de <i>Sabin Jula</i>	11
Problema educației morale în învățământul primar de <i>I. C. Stoica</i>	14
Educația fizică în trecut și astăzi (urmare) de <i>Maria Lenkei</i>	17
În ce mod va trebui să lucreze învățătorul în sat, ca să-și câștige simpatia locuitorilor (urmare) de <i>Anastasia Vărviu</i>	21
Formarea caracterului, <i>O. Dubenschi</i>	23
Lección practică de scris-cetit, <i>Ion Păunescu</i>	25
Donina Codrulul (poezie) <i>V. Popa Măceșeanu</i>	28
Educația copilului în familie, de <i>Angelo-Patri</i> , traducere de <i>Al David, M. Bogza</i>	29
Recenzii: <i>Ilie I. Mirea</i> , Manualul serbărilor școlare <i>a. d.</i>	
Analele de psihologie, Biblioteca învățătorilor	31
Cronica măruntă	33

Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea comitetului de redacție de mai jos:

Sabin Jula — Simeria, președintele Asociației învățătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v-președintele Asoc. învăț.
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociației învățătorilor,
Nicolae Crețu — Orăștie,
I. Morțun — Simeria, secretarul Asociației învățătorilor,
Alexiu David — Petroșani, institutor,
Gh. Ittu — Petroșani, institutor,

Redacția : AL. DAVID. — Administrația. GH. ITTU.

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu și Apostol Culea — București, Olimpia Teodoru — Lugoj, Victoria Popagoga — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihai, N. Sporea, și Iosif Stanca — Deva, I. Măgură, Radu Petre, prof.

Constantin Stan și Petre Petrescu — Sibiu, Vasile Lucaciu — Petroșani, Marin Biciulescu — București, P. Rusu — Tebea, Sabin Jula și I. Morțun — Simeria, Nicolae Crețu — Orăștie, A. Constantinescu și Valeria Nemet — Hunedoara, Ioan Baciu — Răcăștie, Daniil Popescu — Hășdat, Pavel Popescu — Peștișul-Mic, Sterian Ciucescu — Ruda, N. Roșca Greci, G. Mironescu — Iași, I. Bura, Pavel Lazăr — Brad, M. Butoi, I. Păunescu, G. Enescu — Pitești și N. Danielescu — Deva, Elisabeta Beisser — Ghelar, Nicolae Manea — Curpeni. M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivașcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Ion C. Florea, O. Dubenschi, N. Manea, V. I. Mareș, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu, I. Comșa, P. Incicău, R. S. Bobaru, E. Tetileanu, N. N. Crucian, I. Flitan, I. Pascu, V. Rusu, P. Popovici, M. Ionescu.

Manuscrisele se vor trimite direct redacției.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul și anul revistei se socotește după anii școlari adecă dela 1 SEPTEMBRIE a fiecărui an

Aniversarea de 150 ani a martirilor: Horia, Cloșca și Crișan

La 28 Februarie 1934, se împlinesc 150 ani dela moartea eroică a căpeteniilor, cari au stat în fruntea răscoalelor țărănești dela 1784 și a mișcărilor sângeroase, pornite să curme iobăgia, cruzimea și lăcomia fără margini a domnilor de pământ și să ridice nația românească la rolul ei, firesc, de stăpână asupra plaiurilor strămoșești și asupra soartei sale.

În vederea acestei aniversări de covârșitoare importanță, de câteva luni, se fac pregătiri laudabile și cucernice de sărbătorire, la nivelul cuvenit. S'au tipărit lucrări monografice, stampe noi descoperite, amintiri, se vor ridica troițe, monumente, ș. a. Lucrări demne de laudă, la care participă în chip mulțumitor mulți dintre colegii noștri, mai cu seamă din cei cari activează în locurile acelea, de sfinte amintiri și urme istorice.

În ziua susamintită, cuvinte frumoase și înălțătoare vor răsuna dela un capăt la altul al țării, fiorul de foc care stăpânea odinioară pe Moții hotărâți să scuture robia înjositoare, cu prețul jertfelor vieții lor, ne va cutremura și nouă inimile întristate, umplându-le de noi nădejdi și de noi credințe în puterea de rezistență a Românilor. Toți cetățenii cinstiți ai acestei țării au o sfântă datorie de împlinit, din prilejul acestei aniversări scumpe nouă. Cei 750 învățători hunedoreni, tot atâția apostoli înfocați ai românismului, muncind în părțile unde acum 150 ani a fost teatrul de operațiuni sângeroase a simplilor iobagi, cari văzând că li-se refuză dreptatea cea mai elementară, singuri căutau să și-o smulgă, — au o datorie și mai mare decât ceilalți!

Ei împreună cu poporul din comuna lor și cu vâstarele tinere ce le sunt încredințate spre educare, trebuie să se pătrundă de vraja și sfințenia locurilor de glorioase și eroice amintiri, ca legând puternic trecutul cu prezentul, scânteia dumnezeiască a iubirii de neam,

de patrie și libertate să o aprindă în sufletele lor tot mai vie, tot mai stăruitoare, încât să se poată inversa proverbul că: „în toată comuna este un Horia“ în „tot Românul e un Horia“, și să-i pregătească civic, așa fel, încât în viitor, nici o asuprire rușinoasă să nu mai poată veni de nicăiri, dar cu atât mai vârtos această asuprire să nu mai vină din partea unor străini de neamul nostru!

Redacția.

FERICIREA

de Angelo Patri.

Nu-mi amintesc numele savantului care a zis: *cine face omul fericit îl face mai bun*. Dar știu că el a spus un adevăr. Afirmatiunea e cu atât mai adevărată cu cât e aplicată la cei mici.

Fericirea e un lucru esențial în desvoltarea lor. Și e atât de ușor să faci un copil fericit! Am văzut fața unui copil iluminându-se de fericire și de bucurie fiindcă învățătorul oprindu-se lângă el, îi șoptește, mângâindu-l pe cap: „Brav copil, cum lucrează!“

Imi aduc aminte de o fată care trebui să lase școala pentru a frecventa o altă, într'un oraș îndepărtat. După două luni, mama lor se prezentă învățătorului de mai înainte: — „Ne-am reîntors; zise ea, cu toate că pentru bărbatul meu e desavantajos, dar n'am avut ce face. Ce voiți! Copiii sunt foarte nefericiți. Nu învață nimic și zilnic au motive să plângă. În adevăr am plâns și eu. Dela întâia zi de școală acolo, mi-am dat silința să aibă o bună impresie. Frezai părul Ecaterinei și-i așezai pe cap, cea mai grațioasă panglică.

La amiazi, copila se întoarse acasă. — Mamă e trist, învățătoarea mi-a spus: „Ecaterina Robinson, spune-i mamei tale că trebuie să-ți împletească părul într'o chică subțire și netedă. Bagă bine de seamă să nu mai vii la școală cu părul împopoțonat“.

Cu copilul acelaș lucru. În timpul ce îl puneam să-și spele mâinile și fața zise: E inutil mamă! Această învățătoare nu se uită la curățenie“.

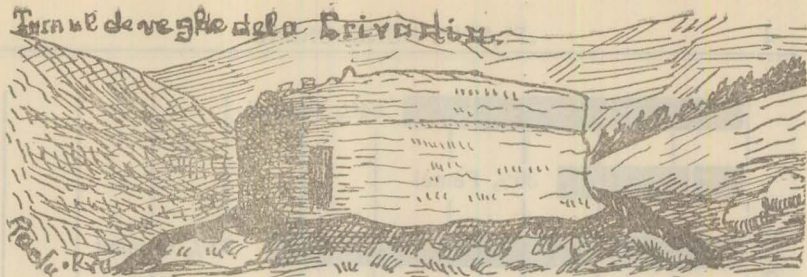
În această școală, învățătorul îi lăuda și-i credea inteligenți. La cealaltă școală, s'au lenevit, și sunt un balast.

„Copiii mei vor fi aici, Luni și e atât de mare fericirea lor, încât tremură de impaciență“.

Învățătoarea acelor copii știa să-i facă fericiți. Știa să le laude curățenia, sârguința, amabilitatea și lăuda în public progresul lor. Și cum bucuria era atmosfera clasei, elevii creșteau în ea atât fizicește cât și sufletește.

Cel mai bun metod de a prețui opera unui învățător este să vezi: Dacă elevii lui sunt deplin fericiți? Răspunsul afirmativ este o garanție absolută.

Turnul de veghe dela Brivartiu.

Personalul didactic (1933|34)

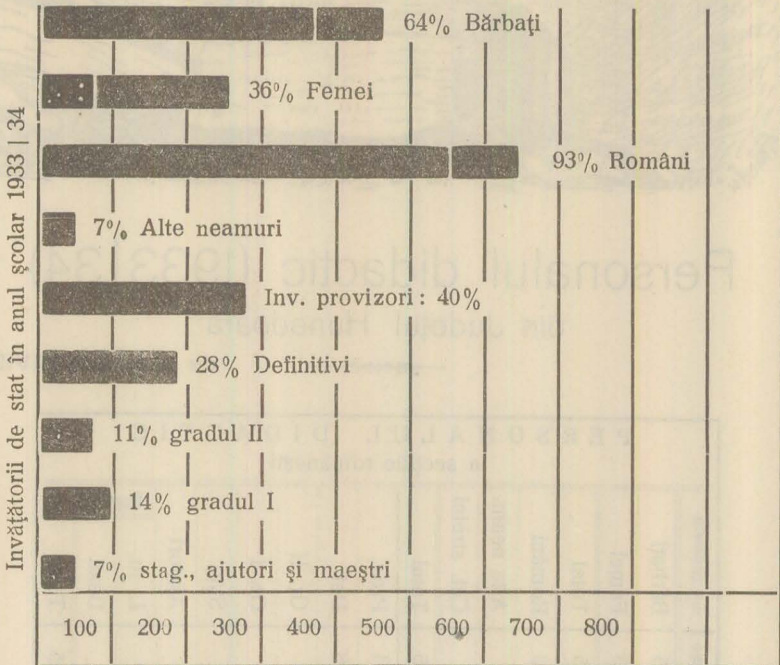
din Județul Hunedoara

de ALEXIU DAVID

PERSONALUL DIDACTIC la secțiile românești																	
Total	Urbane	Rurale	La școlile			Români	Alte neam.	Cet. streini	Prov.	Def	Gr. II	Gr. I	Stag.	Ajuturi	Maestri		Total
			Bărbați	Femei	Total										L. m.	Dext.	
446	31	415	415	200	615	596	16	3	284	158	50	70	31	11	10	1	615
241	41	200	200	72	65	7		72	1	17	20	31	1		2		72
687	72	615	615	687	661	23	3	687	285	175	70	101	32	11	12	1	687

Adică un total de 687 învățători la secțiile românești, repartizați pe sexe și grade cum se vede mai sus. Dacă la aceștia mai adăugăm 13 învățătoare și 11 învățători minoritari dela secțiile maghiare și germane ale școlilor de stat avem un total general 711 învățători, dintre cari 638 la școlile rurale și 73 la cele urbane. Tabloul de mai sus ne arată că în personalul școlilor primare de stat rurale se găsesc și 3 cetățeni străini? (Fapt ce ne cam nedumerește). Minoritarii-cetățeni români sunt reprezentați cu 23 puteri la secțiile sau școlile românești și 24 la secțiile minoritare dela școlile de stat.

Pentru o clarificare și mai amplă dăm și următorul tablou sinoptic asupra personalului didactic dela școlile de stat primare în anul școlar 1933—34,

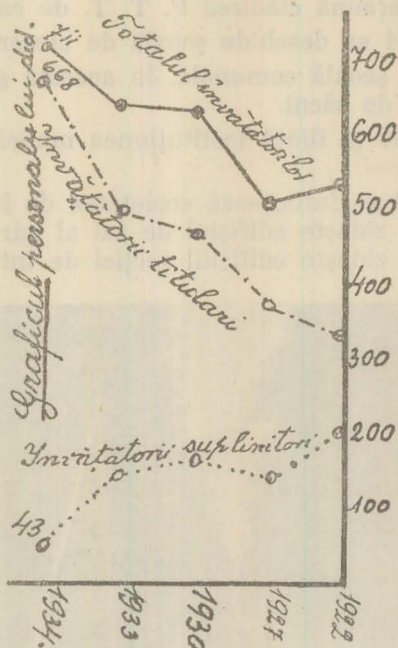
Comparând numărul membrilor corpului didactic la anumite epoci vedem că :

în anul 1922	erau 525 înv. = 325 tit. 200 suplinit.
" " 1927	" 503 " = 366 " 137 "
" " 1930	" 624 " = 464 " 160 "
" " 1933	" 636 " = 496 " 140 "
" " 1934	" 711 " = 668 " 43 "

În aceste cifre comparative am grupat personalul didactic primar în 2 grupe: tit. adică cu diplome și suplinit, adică fără diplome. După cum se poate vedea și din graficul de alături numărul titularilor crește, iar al suplinitoilor scade sau mai bine zis, prin depunerea de examene și câștigarea de diplome, suplinitorii au fost absorbiți în numărul titularilor. Dar în general vedem că și numărul total al învățătorilor e în continuă ascensiune. Aceasta trebuie să aducă cu sine și îmbunătățirea simțitoare a rezultatelor școlare în județul nostru.

Cei 711 învățători au lucrat în 622 sale de învățământ, majoritatea foarte prost întreținute și încălzite. Raportând

numărul lor la elevii cari au urmat regulat ar reeși că în calcul mediu fiecare învățător a instruit cu succes un număr de 37 elevi. În realitate însă au fost clase supraîncărcate și clase complet despopulate.

Leafa învățătorilor hunedoreni bugetată pe 1934, cu sporurile de grad și gradație dela 1 Noembrie 1934, pentru un număr de 750 persoane între cari personalul revizoratorilor și conducătoarele se ridică anual la suma de 30.478.428 lei. Atât cheltuește statul cu învățământul primar în județul nostru, iar anul trecut suma a fost cu mult mai mică, fiind și mai puțini învățători și neplătindu-se sporurile de grade și gradații.

Conferințele domnului inspector Vlădoianu

În legătură cu circulara dată de d-l Inspector general Petrescu, de care ne-am ocupat în rândul trecut, d-l inspector Vlădoianu, adunând învățătorii ciclului II pe centre le-a dat îndrumările necesare și a desbătut cu învățătorii spiritul, în care urmează să se facă fiecare programă specială. D-sa a mai cerut directorilor de școli să pună o mai mare grijă pentru menținerea curățeniei și a regulilor igienice în clase, pe coridoare, în curte și în special la closete, a căror stare în cele mai multe locuri lasă mult de dorit.

Monografia comunei Simeria

(urmare)

de S. Jula

In 1891 se termină clădirea P. T. T. de către C. F.

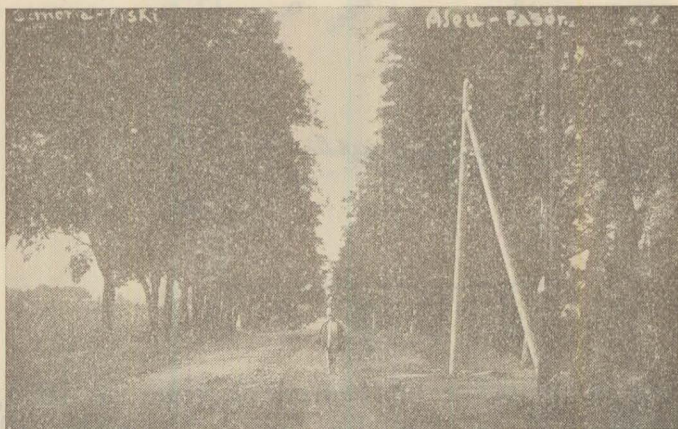
La 4. X. 1894 se deschide școala de meserii a C. F., existentă din 1886 ca școală comunală. In această școală erau admiși numai copiii de săcui.

La 28. I. 1900 ia ființă instituțiunea muncitorilor invalizi și pensioniști.

La 1. I. 1903 se înființează societatea de înmormântare.

In 1901-2 se zidește edificiul de azi al gării.

In 1903-4 se zidește edificiul secției de întreținere.

Aleea Simeria.—Biscaria

In 1907-9 se zidește edificiul gării Simeria—Triaj.

La 1. VI. 1907 se înființează clubul mecanicilor.

La 28. V. 1909 se înființează clubul sportiv.

In 1910 se înființează banca de credit și economii.

La 1. IV. 1911 se înființează căminul personalului inf. de mișcare.

La 9. X. 1911 se inaugurează clădirea spitalului Cf.

1918 — 1934

Marile schimbări provocate de războiul mondial din 1914-1918 au adus cu sine realizarea visului milenar, întregirea hotarelor și unirea tuturor Românilor sub scutul României-Mari. Consiliul Dirigent Român preia administrația și conducerea, numind de prefect pe d-l Vasinca Toma, Pretor al plășii Deva pe d-l Popa Petru, Notar al circumscripției Coloniei Simeria pe d-l Tănase Nicolae, iar primar, pe d-l Deac Petru din Biscaria.

Primarii s'au îngrijit de bunul mers al administrației și de buna înțelegere în rândul populației venită aci de prin toate regiunile țării, cu diferite obiceiuri și diferite mentalități. Prin

măsurile chibzuite și bine studiate au adus multe îmbunătățiri comunei. S'a reparat abatorul comunal, podurile, s'au făcut trotuare, s'a pietruit piața și mai multe străzi. S'a estins rețeaua iluminatului electric a străzilor, s'au întocmit planurile de sistematizare ș. a. m. d.

Notarul Tănase, bun român, cu experiență bogată, energetic și excelent organizator, conduce notariatul deta 1918 până la 1926.

Multe și mari greutăți au avut de învins cei dintâi administratori. Stăpânitorii de eri nu se puteau prea ușor împăca cu noua situație creiată după încheierea armistițiului și a păcii. Personalul C. F. R. în repețite rânduri a încercat a provoca tulburări, ca greva generală din 1920, comploturi, conjurații, rezistență pasivă, etc., însă toate încercările lor au dat greș.

Vechiile legi administrative rămân în vigoare cu puține modificări și adaptări. Organismul administrativ al noului Stat funcționează destul de normal, datorită priceperii, însuflețirii și patriotismului funcționarilor Români din acel timp.

Notarului Tănase i-au urmat, notarii Pârvu Emanoil, Triff Ion, Săbău Romul, iar primarului Deac, Böhm A., Nedelcu I. Dima A., Glodean M., Andreica V. și Sasu Ilariu.

Pe lângă zilele de târg săptămânal : Marți, Joi și Sâmbătă, primarul Nedelcu a câștigat comunei dreptul la patru târguri de țară : (2 X. 1928) ; 1 | III., 18 | VII., 14 | IX., și 26 | X.

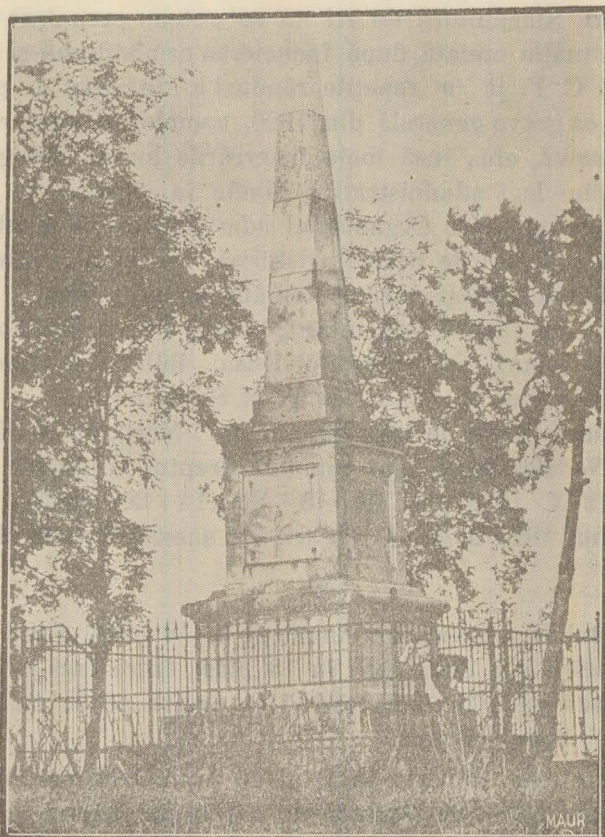
În anul 1925 comuna Biscaria se anexează com. Simeria.

II

Județul Hunedoara era împărțit în 10 plăși. După legea administrativă din 1926, este în 13 plăși, între cari și Simeria, care durează până la 1930, având ca pretor pe d. Buda. B. Nistor I. și Popovici Iosif.

Românii din Simeria în 1920 își înființează parohia ortodoxă independentă, alegându-și de paroh pe părintele Adam Lula fost preot în Biscaria, iar Biscărenii pe părintele Ioan Dragoș. Pentru îndeplinirea serviciului Divin se amenajează o sală de clasă a școlii de copii mici, care însă dela început fiind neîncăpătoare și stingherind și funcționarea școlii, se începe o acțiune pentru a convinge guvernul și conducerea C. F. R., că-i revine obligația de a zidi o biserică ortodoxă pentru personalul C. F. R. din Simeria. Întâia delegație a Consiliului parohial condusă de pr. A. Lula pleacă la București în Iunie 1921, și care pe lângă ajutoarele obținute dela unele ministere, bănci, firme, etc., obține și promisiunea D-lui Văleanu

ministrul Comunicațiilor, pe urmă și deciziunea Consiliului de Miniștri, de a zidi în Simeria o biserică catedrală din fondurile și pe cheltuiala Casei Muncii C. F. R. În vara anului 1926 se și încep lucrările, în 26. X. se pune piatra fundamentală de către I. P. S. S. Dr. N. Bălan mitropolitul Ardealului, asistat de numeros cler, miniștri, Dir. C. M., C. F. R., autorități comunale, bisericesti și județene, precum și foarte numeros public. Cu mari jertfe, azi biserica din Simeria este aproape terminată, sperând că în curând se va și sfinți și preda destinației.

Monumentul Generalului Behm, la Simeria

În 1933 se înființează o filie a Românilor gr. cat. (uniți), aparținătoare parohiei Băcia, având de preot pe pâr. V. Munteanu din Turdaș.

Casa Muncii, respective C. Autonomă C. F. R. mai zidește deodată cu biserica pe acelaș teren încă trei paviloane mari, ca locuințe pentru personalul C. F.

În acest interval de timp se fac reparații radicale tuturor bisericilor din Simeria,—Biscaria.

În 1922 se înființează Cooperativa de consum „Gloria“.

În 1926 se înființează Banca Populară „Victoria“, cu Sabin Jula ca președ. al cons. de administrație Traian Fericean casier și I. C. Ittu contabil și secretar.

În 1927 Banca „Corvineana“ din Hunedoara deschide sucursală în Simeria, condusă de pr. A. Lula până în 1929.

La începutul anului 1930 și Banca „Decebal“ din Deva deschide o sucursală în Simeria având ca delegat al Consiliului pe pr. A. Lula.

Ca urmare a legii conversiunii, în 1934, băncile amintite au desființat sucursalele lor.

Proprietățile din jurul comunei Simeria : Holtzinger, Schulleri, Barcsay, Tischler și Ocskany, au fost împărțite țăranilor din comunele vecine, dându-se și loturi de case de câte 300 st. p. micilor meseriași, muncitori și funcționarilor din Simeria.

Primăria comunei Simeria a cumpărat în 1928 un teren de 4 jug. dela proprietarul S. Ocskany delângă aleia Simeria-Biscaria pentru târgul de vite.

Pe loturile primite în urma împroprietăririi s'au zidit până în prezent aproximativ 100 case noi, așa că Simeria s'a împreunat cu Biscaria întinzându-se până la canalul Streiului, Simeria-Triaj și Tâmpa.

În 1921, a luat ființă percepția de circumscripție.

Se mai înființează : *Reuniunea femeilor* ort. române, având de scop : înfrumusețarea bisericei, ajutorarea bolnavilor, săracilor, văduvelor și orfanilor, prezidată de D-na preoteasă Lula. *Societatea tinerimei române ort. „Sf. Gheorghe“*.

Societatea „Mormintele Eroilor“, având a se îngriji de mormintele celor 30 de eroi căzuți în luptele dela Merișor din 1916.

„*Fondul Monumentul Eroilor*“, în sumă de lei 18,000 de puși la banca populară „Victoria“ din loc, adunat din inițiativa d-lui Iuliu Oancea conductor tehnic cfr.

Cohorta de cercetași «Vlaicu-Vodă» compusă din elevii de liceu elevii meseriași și elevi dela școala primară, înființată și condusă de Romulus Neagu contabil la Banca „Decebal“.

Sfatul Negustoresc înființat în 1927 prezidat de I. Nedelcu.

În prezent avem în Simeria următoarele firme comerciale:
Farmacii : Aurel Dima, Vilhem Kutschka și Parfumeria „Royal“
Prăvălii, mixte, modă, coloniale, fierărie : M. Trandafirescu, V. Marksz, A. Maryay, S. Grosz, I. Predovici, I. Sasu, M. Glodean, A. Zeidner, Frații Hirsch, I. Hideg, A. Kotsis, I. Groza, Coop. „Gloria“, I. Făzău, G. Weiber, I. Nedelcu, L. Viktor, A. Szabó, I. Crișan, Loher & Divok, I. Fritsch, A. Baum.

Ateliere industriale mici : 9.

Tâmplari : I. Legény, I. Serfözö, I. Kothay, C. Rajka, N. Zilahy.

Pantofari : I. Almășan, Floria, Răcățăian, Susan, Crișan, Nagy, Giurgiu, Revay.

Blănăria : A. Bogdan.

Croitori : I. Izsák, I. Gavenda, Straszinszky Neuhold, Han, Esch.

Brutarii : D. Roșu, I. Kaluza, A. Dobra, N. Bajsanschy, L. Wiktor, P. Hedeia.

Frizeri : C. Gyulay, I. Kovács, I. Suci, I. Hoffer, Gh. Șerban.

Restaurante : M. Almășan, A. Josan, M. Trandafirescu, I. Oszlansky.

Hotele : „Transilvania“ și „Centrul“, în apropierea gării.

Fabrică de rom și licheururi : I. Steiner.

Fabrică de apă gazoasă : I. Göblyès.

Moară sistematică : Gabert & Schneider.

Ateliere fotografice : A. Sükösd.

Medici : dr. V. Jula, medic de circ., dr. S. Missak, medic primar la spitalul cfr., și dr. D. Diosi, medic particular.

Dentist : Garai.

Avocați : A. Hirsch.

Populația

Cel dintâi recensământ al populației s'a făcut, când colonia avea vreo 300 locuitori.

În anul 1886 erau 120 case, 888 suflete în 397 familii.

În anul 1896 erau 200 case, 1430 suflete în 350 familii.

În anul 1900 erau 299 case, 2505 suflete | 1918 unguri, 350 germani, 29 slovaci, 178 români, și 30 diferite naționalități.

În anul 1911 erau 399 case 4250 suflete.

Simeria împreună cu Biscaria în 1927 avea 3885 suflete (1915 Rom., 1272 Unguri., 469 Germani și 229 alții.

Simeria împreună cu Biscaria în 1930 avea 3975 suflete.

■ Simeria împreună cu Biscaria în 1934 avea 4250 suflete în 500 familii și 790 case, dintre cari 124 ale C. F. R. și 666 particulare.

Monografia Școalei Primare din Colonia Simeria

1871 | 72--1934 | 35

Școala societară

de S. Jula

Intemeindu-se colonia Simeria cu mare repeziciune, Dir. E. E. V. (Elsö Erdély vasut) ca patron își ține de sfântă datorință a se îngriji și de educația copiilor personalului cf.

Primul institut de educație și instrucție, școala primară, se înființează în urma Ord. Dir. g-le din 18 III, 1872, care se

Dr. A. Vogtberg

director general al Casei Autonome C. F. R.

și pune în aplicare cu ziua de 16 IV, a aceluiași an, când în prezența revizorului școlar al județului Hunedoara-Zarand, se inaugurează sărbătorește cu 86 elevi și se încredințează învă-

țătorului Holajter Ludovic. Dir. G-lă mai numește o comisie de trei, pentru supraveghierea și întreținerea școalei : șeful gării, șeful atelierului și șeful serviciului de întreținere.

Pe lângă toată bunăvoința și jertfa adusă de dir. g-lă a E. E. V. lui pentru susținerea școalei, numărul elevilor crește sporit cu al copiilor particularilor. Ministerul comunicațiilor plănuia că atât colonia Simeria cât și Biscaria să contribuie la susținerea și mărirea școalei. În scopul acesta se cere părerea revizorului școlar, și anume întrucât s'ar putea conta pe un concurs material dela aceste comune.

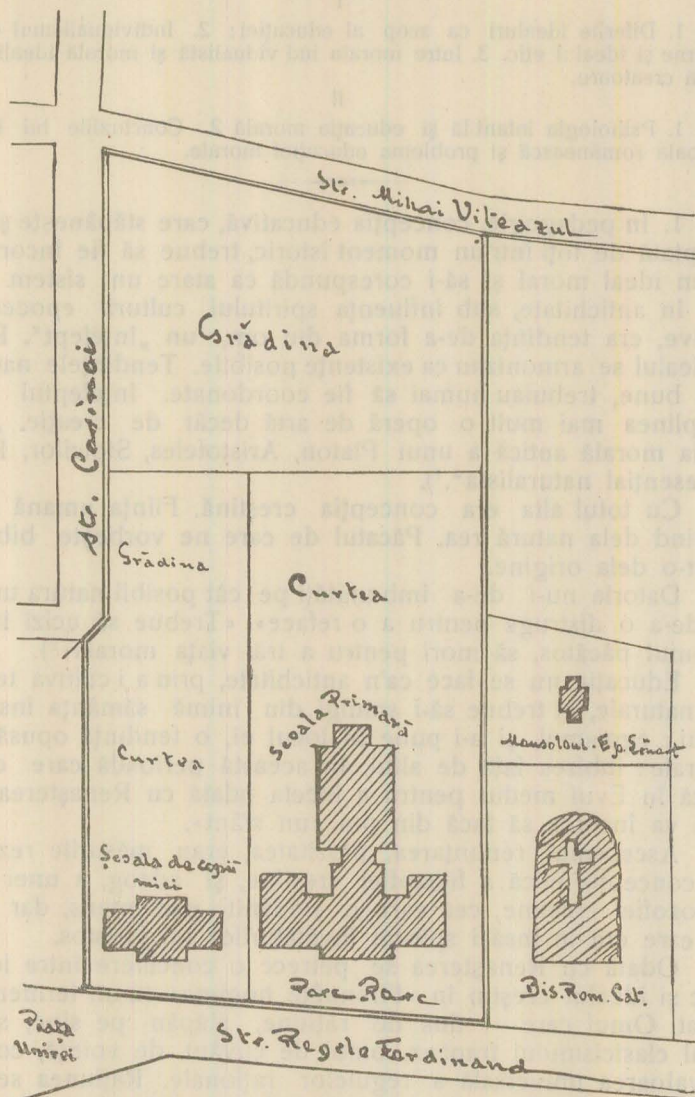
Revizorul școlar raportează, că atașând comuna Biscaria și eventual și comuna Șeulești, numărul elevilor s'ar ridica la 200, cărora le-ar trebui un edificiu mai mare și cel puțin 3 învățători și locuințe acestora, în schimb aceste comune sărace, afară de căraușia materialului de zidit și a lucrului de salahori, nu ar putea contribui cu altceva. Așa Dir. g-lă nu numai că nu se va ușura de greutate, ci mai mult se va îngreuna, iar intenția de maghiarizare ar împiedeca-o mulțimea și lipsa de cultură a acestor copii. Astfel școala rămâne și pe mai departe a societății.

Din cauza taxelor școlare prea mari, a lipsei de loc, cei din comunele vecine intenționau înființarea unei școli comunale, așa că după aceasta erau în perspectivă să înființeze două școli slabe, ceiace a îndemnat pe revizorul școlar să se adreseze la 18 I. 1874 Min. Instrucțiunii propunând mărirea școalei societare din C. Simeria. Ministerul aprobă propunerea revizorului școlar și l îndruma să trateze cu Dir. g-lă a E. E. V., lui în acest scop. Tratativile au dus la rezultatul dorit; societatea CF. acceptând concursul Statului încă la 2 XII. 1874, înaintează Min. Instrucțiunii următoarele condițiuni :

1. Al II. învățător să fie numit și plătit de Min. Istr.
2. Taxele școlare pentru copiii particularilor să se fixeze și încaseze de către organele Statului.
3. Soc. E. E. V. se obligă a pune la dispoziție a doua sală de clasă, fără nici o pretenție.
4. Societatea se obligă a pune la dispoziția învățătorului al II-lea locuință corespunzătoare în colonie, pe lângă o chirie convenabilă, dinainte stabilită.
5. Societatea pretinde, ca învățătorul numit și plătit de ea totdeauna să fie director, iar al II-lea, cel numit de Minister, să-i fie subaltern.
6. Școala rămâne și mai departe societară cu drept de publicitate ; supravegherea cade și pe viitor în competența socie-

tății respectându-se drepturile Ministerului Instrucțiunii de inspecție și control, dar înlăturându-se orice amestec al comunei.

Ministerul Instrucțiunii acceptând condițiile cu actul din 29 XII. 1874, convenția s'a încheiat.

Plan de Situație

Planul Școlii

Mobilierul salei a ll-a s'a făcut în atelierul C. F., comandat de Ministerul Instrucțiunii pentru suma de 303,80 Fl.

(va urma)

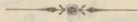
Problema educației morale în învățământul primar

I

1. Diferite idealuri ca scop al educației; 2. Individualismul epocii moderne și idealul etic. 3. Între morală individualistă și morală idealistă. 4. Școala creatoare.

II

1. Psihologia copilului și educația morală 2. Concluziile lui Piaget. 3. Școala românească și problema educației morale.

1. În pedagogie, concepția educativă, care stăpânește și este acceptată de toți într'un moment istoric, trebuie să fie încoronată de un ideal moral și să-i corespundă ca atare un sistem etic.

În antichitate, sub influența spiritului culturii epocii respective, era tendința de-a forma din om, un „înțelept“. Realul și idealul se armonizau ca existențe posibile. Tendințele naturale fiind bune, trebuiau numai să fie coordonate. Înțeleptul antic, îndeplinea mai mult o operă de artă decât de creație. „Concepția morală antică a unui Platon, Aristoteles, Stoicilor, Platiu, era esențial naturalistă“.¹⁾

Cu totul alta era concepția creștină. Ființa umană apare ca fiind dela natură rea. Păcatul de care ne vorbește biblia, a viciat-o dela origine.

Datoria nu-i de-a îmbunătăți pe cât posibil natura umană, ci „de-a o distruge pentru a o reface“. «Trebuie să ucizi în tine pe omul păcătos, să mori pentru a trăi viața morală»²⁾.

Educația nu se face ca în antichitate, prin a-i cultiva tendințele naturale, ci trebuie să-i smulgi din inimă sămânța însăși a răului: egoismul, și a-i pune în locul ei, o tendință opusă celei naturale: iubirea față de altul. În această perioadă care culminează în Evul mediu pentru a înceta odată cu Renașterea, educația va încerca să facă din om «un sfânt».

Ascetismul, renunțarea, piozitatea, erau măsurile rezultate din concepția etică a filozofiei creștine, și adăog, a unei laturi a filozofiei creștine, cea care a stăpânit mai intens, dar nu și cea care era în însăși spiritul învățăturilor lui Hristos.

Odată cu Renașterea se petrece o conciliere între idealul antic și idealul creștin în «l'honnête homme» cu un termen consacrat. Omul care — dus de rațiune, stăpân pe sine, sincer, eroul clasicismului francez, omul de cuvânt, de voință, convins de valoarea universală a regulilor raționale. Rațiunea se consideră ca o facultate de origine divină și naturală. „L'honnête homme își stăpânește pasiunile, își dă seama de locul fiecăruia pe scara valorilor sociale, și respectă religia tradițională“.³⁾

1. Du sage antique au citoyen moderne. Bouglé, Bréhier, Delacroix, Parodi, Preface par Paul Lapić pag. XIII. Editura Armana Colin Paris 1921.

2. Idem pag. IX.

3. Idem pag. X.

Pe urmă sub influența curentelor politice, filosofice, științifice, a sec. XVIII-a și XIX-a, problema schimbă aspectul. Trece din domeniul preocupărilor metafizice, în cel al sociologiei. «Acum nu se mai întreabă dacă e vorba de-a ști dacă între real și ideal să fie armonie, ori desarmonie profundă. Individul trebuie să se subordoneze grupului din care face parte. De-acidouă probleme cari se găsesc pe planul preocupărilor sociologice: Raportul dintre individ și societate. Individul trebuie să se subordoneze societății, sau societatea e un cadru care-i pus la dispoziția individului?»

Actul moral este sau nu un act social? Acum problema se rezolvă după cum credem că ființa umană este de la natură egoistă sau individualistă, sau după cum credem că «omul este o ființă socială», după părerea lui Aristoteles.

În cazul întâi, omul trebuie constrâns a se încadra societății, fie printr'o credință supra naturală, fie prin legile sociale. În cazul al doilea, apare ca o ființă ce participă la societate prin elementul social din el. Concepțiile diferă, din punctul de vedere din care te pui, și ca urmare și practica pedagogică se va mlădia după un sistem sau altul

Acum ne găsim în plin câmpul individualismului în pedagogie.

2 Cetățeanul modern este fructul unei spiritualități a epocii, rezultat din convergența tuturor valorilor sociale. Să considerăm ca cel mai bun sistem pedagogic, pe cel care promovează individualitățile, și să facem abstracție de insuficiențele pe cari le ridică tabăra celor cari nu admit în totul promovarea individualismului, și să-l rotunjim printr'o concepție etică adecuată.

Indivindul trăind într'o organizație socială interesul lui e limitat de interesul celorlalți indivizi, și buna stare, deci ceace numim cu un termen general «binele», este fructul nu numai a năzuințelor și faptelor lui, ci al societății întregi. Și pe măsură ce societatea din care face parte se lărgește: trib, națiune, popor, humanitate, «binele» rezultă din conjugarea individului cu cercul cel mai larg în care trăește și căruia la rândul său devine tributar.

Ce rezultă de aici? Că individul, trebuie să fie condus în toate actele lui, nu de teama legilor, sau sancțiunilor fie și morale, ci de conștiința că este părtaș prin munca lui la binele general la care și din care participă.

Ce concepție etică va însoți pedagogia individualistă? Măsurile de care va uza pedagogia din care izvor etic se vor adăpa?

3. Căci aci e nodul gordian a problemei pedagogiei actuale. Să descifrăm pe încetul problema. Avem deoparte următoarele date:

a) Concepția spirituală a vremii sau a culturii în care ne găsim și care-i individualistă.

4. Problema educației morale e pusă în senzul quasi idealist în *L'éducation morale* par. E. Durkheim și de G. G. Antonescu în „Pedagogia generală“, în senzul idealist.

5. C. Rădulescu Motru p. ne problema educației morale în «Puterea sufletească» și în parte în „Vocația“ ambele în editura Casei școlleor.

b) Promovarea individualismului ca un răspuns la glasul vremii.

Iar pe de altă parte :

c) Interdependența indivizilor cari le limitează interesele, de unde rezultă :

d) Sau lupta între individualități, s u

e) renunțarea la o parte a drepturilor lui legitime.

Deoparte avem morala unui Nietzsche în care se ivea ridicarea celor puternici și peirea celor slabi pentru a se putea crea „supraomul“, și pentru care religia creștină cu morala ei nivelatoare e cea mai odioasă armă contra însuși principiului vieții ; iar pe de altă parte, morala creștină care ne învață să renunțăm la o parte din ființa noastră, și să ne dăruim pentru binele altora, să iubim aproapele ca pe noi înșine, o morală idialistă.

Acestea sunt în mare datele problemei și acum soluția.

Firesc ar fi ca potrivit vremii, care impune o pedagogie individualistă să fie încoronată de o morală individualistă.

Și ar fi ca Nietzsche, cu morala lui, să fie în toate inimile. Și oare nu-i așa ?

Excesiva desvoltare a industriilor, fără a ține seamă de faptul că s'ar putea produce un dezechilibru între producție și consumație, fără a reglementa concurența și fără a legifera producția și munca apoi interpretarea banului ca un bun, și nu ca o funcție, iar ca urmare continua îmbogățire prin capitalizarea banului și nu printr'un rulumnt mai activ a lui, de unde rezultă eliminarea din circulație, criza, de care suferă secolul nostru. Acest capitalism, care moare pe secolul gloriei lui, este fructul unui individualism excesiv și pe domeniul economic și pe domeniul etic. „Supraomul“ de care vorbește Nietzsche, este supra milionomul, care face ca la picioarele lui să târască în mizerie într'un secol de supra producție, milioane de infomețați. Criza modernă e fructul unei morale niccne egoistă, individualistă până la sinucidere.

4. În fața realității și la strigătul de alarmă al economiștilor și al sociologilor, problema se pune în perspectiva viitorului, Individualismul, existent în tot câmpul valorilor sociale, nu poate dăinui, decât în măsura în care se împărtășește din o morală idialistă.

Coronamentul etic, trebuie să fie un efort de îndreptare a valorilor individuale, spre valori sociale, eterne. Individul să fie închinat socialului, așa cum odinioară, călugări cari se retrăgeau în singurătate își închinau viața Domnului.

Căci individul nu se desăvârșește decât în societate.

Un asemenea individ, care luminat de farul unui idial și care se închină socialului, desăvârșindu-se în planul vieții sociale, devine o personalitate.

Personalitățile sunt promovatoarele de cultură, de sacrificiu de eroism, de jertfă și renunțare.

Idealul omului antic, acel înțelept, sfântul evului mediu, omul rezonabil și cavalier, opoi cetățeanul modern, toate contri-

buesc la clădirea personalității care reflectă din sine socialul ca pe ceva immanent, căci personalitatea, trăește în socialul din sine. Morala idealistă, apare ca un antidot contra crasului individualism. Putem vorbi în genere de un apus a individului și de o concepție etică care promovează individul spre personalitate.

În învățământul primar, problema educației morale se complică, mai mult decât în învățământul secundar.

Aci copiii se apropie de vârsta adolescenței, când se trăește intens idealul. Ori care idee se poate transfigura în ideal și la rândul ei îl poate transporta în lumea idealului.

În prima vârstă a copilăriei, căria predomină egocentrismul, funcția idealului îi e streină.

Și cum se va înțelege problema educației morale în vârsta asta, așa se va structura firea copilului pe mai târziu.

Școala creatoare, este școala care urmărește plantarea în inima egoistă, egocentrică, a copilului sămânța idealismului altercentrică a înfrățirii universale. Și aceasta în nici un caz nu se face cu material utilitarist.

Rămâne să precizăm problema pentru învățământul primar, unde avem nevoie de datele psihologiei infantile, și care va constitui un alt articol.

I. C. Stoica.

Educația fizică în trecut și azi

(Urmare)

O revoluție în sistemul de educație fizică produce Ling, suedezul. El vrea o gimnastică individualizată, potrivită fiecărui ins, ca astfel întărind pe individ, molecula vieții sociale, întărește și societatea. Ling singur a creiat metoda în educația fizică, tot restul nu sunt decât sisteme, procedee, mijloace fără multă valoare. Gimnastica suedeză poate sta alături cu jocurile, alternând cu ele. Cu atât mai bun e sistemul de educație fizică, în acest caz, de varietate și complexitate vie de mișcări. Ling, formulând sistemul său de educație fizică, ne-a lăsat și o lecție tip, în care se vede succesiunea rațională a mișcărilor. Astfel grupul I cuprinde mișcări de ordine și de așezare la loc, la începutul lecției. Partea întâi : marș ritmat și scandat pentru intrarea executanților în sală. Diferite forme de pași fiecare formă având un efect precis asupra articulației genunchiului. Grupul II cuprinde mișcări pentru antrenarea mușchilor, respirației etc. Partea II cuprinde mișcări de picioare, cap, gât. Partea III miș-

cări de brațe. Gimnastica suedeză cu un cuvânt exercitează, prin mișcări ritmice, diferitele părți ale corpului. E gimnastică de masse.

În Anglia, gimnastica este sport și jocuri. Englezii sunt prea pasionați, pentru sporturi și călătorii. Viața în aer liber e o dorință unanimă la acest popor. Educația fizică în Anglia datorează mult filosofului și pedagogului Spencer care cere mișcări spontane, care să desvolte un interes din partea copiilor. De aceea excursiunile, jocurile, sportul, sunt exerciții superioare și din punct de vedere cantitativ (al dezvoltării mușchilor) și calitativ (al dezvoltării sufletului), mult superioare exercițiilor la comandă și la aparate (sistem german). Gimnastica la aparate și la comandă obosește corpul și odată cu aceasta aduce și oboseala spiritului. Această oboseală a spiritului nu se produce în gimnastica liberă. Jocurile, către care copiii sunt împinși de instinctele lor naturale, asigură buna lor stare fizică.

În țara noastră gimnastica a fost introdusă în programa analitică prin legea Tache Ionescu la 1883.

Pentru a face cultură fizică, învățământul primar folosește gimnastica pedagogică, ale cărei baze se află în metoda suedeză a lui Ling și mai practică încă și jocurile, excursiile, înotul și lucrul manual.

Gimnastica suedeză e un exercițiu disciplinar minunat.

Exercițiile de educație fizică engleză se fac în aer liber după cum am menționat mai sus și aceasta este prima condiție a unei gimnastici rodnice. Sportul, plimbările, jocurile desvoltă corpul armonic. Munca manuală și cea agricolă dau gimnasticii un caracter utilitarist, care nu se poate ignora. De aceea alegem pentru primăvară și vară gimnastica engleză, iar pentru iarnă, când nu putem lucra afară pe cea suedeză. Iarna vom face mișcări individuale și în masă, ale picioarelor, mâinilor, capului, după un program bine stabilit; iar vara vom începe excursiile, jocurile afară, sportul, înotul, boxul, lupta.

Necesitatea și importanța educației fizice se poate

vedea clar și din istoricul ei și din realitățile vieții. Trebuie deci ca atenția învățătorului să se îndrepte deopotrivă și spre corp și spre suflet, dezvoltându-le armonic și condiționând perfecțiunea unuia de dezvoltarea celuilalt.

Sănătatea este grija cea mai mare a oricărui individ și educația fizică de această sănătate trebuie să se îngrijească în primul rând.

Sănătatea asigură omului putere de muncă. Mărirea energiei fizice dă omului putința consumului acestei energii, în spre folosul și al lui personal și al societății în mijlocul căreia trăește. Oricine face gimnastică se convinge tot mai bine de sănătatea lui, de puterea lui, de vitalitatea lui. De aceea educatorii, trebuie să obișnuiască copiii de mici cu diferite mișcări așa încât gimnastica să devie o a doua natură a lor, să nu să simtă bine copilul până ce n'a făcut câteva mișcări gimnastice, în fiecare zi și mai ales dimineața, după sculare.

Din punct de vedere utilitar profesional, educația fizică își are deasemenea importanța ei de netăgăduit. În care preocupare de viață se poate spune : „Aici n'am nevoie de corp ! Aici îmi trebuie numai spirit !?” În industrie, în comerț, în agricultură, în slujbă de birou avem nevoie de sănătate fizică, de abilitate și sprinteneală. Deci și profesiunea oricare ar fi ne cere întâi un corp sănătos, care să poată fi adăpostul unui suflet fericit.

O națiune, care nu-și întemeiază nădejdele ei de viitor pe robustețea, pe rezistența, pe puterea de răbdare, pe curajul și pe munca productivă a fiilor ei, nu va putea rezista atacurilor vremii. Sparta a trăit șase secole cât sub imperiul legilor Lycurg, s'a îngrijit de educația fizică a fiilor ei. Atena la fel. Roma, cea măreață a pierit, când lumea ei căzută în pasivitate fizică, în necumpătare, n'a mai putut ține piept barbarilor care aduceau curajul, tăria prin care li-se asigurau o viață ascetă și naturală.

Educația fizică e garanția viitorului unui popor. Ea face din națiuni colectivități rezistente, forțe gata la orice privațiuni și le asigură viața.

Poporul nostru și-a făcut o educație fizică pe cale naturală fiind un popor eminentemente agricol, a cărui viață a fost permanentă muncă în aer liber. Acum, când pășim viguros spre o viață industrială și comercială, intervenția educației fizice se impune imperios și se impune chiar în viața agricultorului, a cărui gimnastică trebuie sistematizată.

Se vede dar multilaterală importanța a educației fizice, care adăugată la realitatea activismului natural al copiilor, trebuie să ne conducă la a-i acorda toată atenția în școală. Din cele expuse mai sus se evidențiază importanța gimnasticii mai ales din patru puncte de vedere și anume : 1) Dietetic, pentru că asigură și dezvoltă sănătatea. 2) Athletic, pentru că dezvoltă și întărește corpul. 3) Estetic, pentru că asigură trumuseșea și agilitatea trupului omului. 4) Utilitară, pentru că dă omului posibilitatea muncii productive. Diferitele sisteme gimnastice sunt clasate în : 1) gimnastică germană (atletică) 2) suedeză (estetică) și 3) engleză numită (dietetică).

Educația fizică cu scop athletic se execută cu ajutorul diferitelor aparate, cari pot fi : greutateți, fus, paralele trapez, inele etc. Prin acest soi de gimnastică dezvoltăm, când mușchii brațelor, când pe ai picioarelor, când pe ai gâtului, etc. Dar mușchii care se resimt mai mult dela acest sistem, sunt cei ai brațelor. Din acest punct de vedere gimnastica athletică are un caracter unilateral și este condamnată. Apoi aparatele necesare nu pot fi pretutindeni, afară de aceasta asupra sufletului n'au nici o influență salutară.

Gimnastica suedeză cu mișcări de ordine, ale brațelor, ale picioarelor este mai puțin pretențioasă în material didactic, după cum am expus anterior.

Educația fizică engleză cu sporturi, plimbări, jocuri, este cea mai rodnică și aceasta o adoptăm, pentru timpul verii, alternând-o, iarna după cum am mai amintit, cu cea suedeză. Gimnastica engleză nu pretinde nici un material didactic și este plăcută și pentru copii.

Gimnastica engleză este o gimnastică naturală, se execută în mijlocul naturii și capătă caracterul unui învățământ general și ocazional.

Iată motivarea unui astfel de învățământ.

Înainte de a păși pragul școlii, copilul învață în mod cu totul deosebit, de cum învață în școală. Pe când în școală învățătura e intenționată, cu scop pentru un viitor imediat, căci vrea roade grabnice, conștientă, sistematică, sprijinită pe voință încordată, în perioada ante-școlară, învață în mod neintenționat, ca efect secundar al altor activități psihice, în deosebi a jocului. Fără intenția de a învăța, prin joc, care ațâță curiozitatea, spiritul de observație și imaginație până la maximum posibil, copilul adună o comoară de intuiții și reprezentări, pe cari de sigur, mai târziu are să le folosească și în mod intenționat, conștient.

(va urma)

Maria Lenkei

În ce mod va trebui să lucreze învățătorul în sat, ca să câștige simpatia locuitorilor?

(Urmare)

Învățătorului, descins în satul respectiv, îi incumbă datoria, isvorită din buna cuviință și politețele uzuale, a cerceta pe intelectualii comunei cu cari, dela început, să lege relații de prieteșug în vederea unei conlucrări cât se poate de armonice în rezolvarea ansamblului de interese și probleme sătești.

Voiu înșira acum programul de lucru care e cât se poate de variat și greu dat fiind realitățile puțin mulțumitoare din satele noastre iar, din modul cum se comportă învățătorul în soluționarea lui, se va degaja, reliefându-se, simpatia cu care va fi înconjurat adică însuși subiectul conferinței mele.

Școala. Asupra ei să-și concentreze în deosebi atenția asigurându-și maximul de frecvență și scoțind elevii ei cu cunoștințe cât mai bogate în cadrul programului tratat. Peste o deviză sfântă să nu se treacă, anume: nici un analfabet din generațiile în curs de desvoltare.

II. Educația cetățenească în genere, înglobează orientări în relațiile sociale, anume: raportul între copii și părinți, bătrâni și tineri, față de autorități, salutul ca simbol al supremei politețe, respectul pentru avutul altuia și oricare acte privind omenia.

La acest capitol trebuie să adaug : lămurirea cuminte a opiniilor față de diferite curente, foarte dăunătoare unele, dat fiind naivitatea cu care sunt îmbrățișate și, în mare parte, lipsei totale a spiritului de descernământ al țăranului.

III. Muncile agricole, pomicultura, creșterea vitelor, vie etc., etc., constituie un prilej de contact, reciproc, binefăcător.

Sub acest ordin de intervenție se traduce în realitate rolul de îndrumător concret al nostru prin strecurarea de sfaturi modeste în raționalizarea eforturilor, rudimentare încă a țăranului, pentru ca energia și timpul prețios să nu se cheltuiască steril ori în rezultate mediocre ci dimpotrivă. Iar, dacă se întrevăd posibilități a se încerca creierea de cooperative sătești cari prezintă avantaje multiple, a- nume : prin debușeuri să se asigure valorizarea avanta- gioasă a produselor respective, conservarea, industrializa- rea lor iar, o cotă-parte din beneficiu, să constituie un titlu de depunere la Banca populară care, se necesită creiată ca o consecință a rezultatelor obținute prin îm- bunătățirile specificate mai sus.

Cât privește foloasele ce decurg din Băncile popu- lare, de orice sistem ar fi ele, e de prisos a ne extinde menținând doar ca prim avantaj : excluderea speculei și a cametei de uzură, al doilea, ele constituie pivotul de înflorire și îmbelșugare al satului prin forța bănească și operațiile ce desăvârșesc.

IV. Nu trebuie apoi neglijată intervenția pe terenul asistenței sanitare și igienice pentru a inocula țăranului gustul ordinii și al curățeniei în casă și în întreaga-i gos- podărie. După posibilități a se lua inițiativa înființării unui dispensar sanitar de prim ajutor, cu foloase netă- găduit de bune.

În special, învățătoarelor, le incumbă datoria impe- rioasă a se apropia și întreține cu gospodinele în cecece privește îmbunătățirile de ordin gastronomic apoi îngri- jirea și alimentarea copiilor, curățenia ce trebuie să dom- nească în cămin, stimularea îmbunătățirii și conservării produselor artistice de îmbrăcăminte casnică, determinând renunțarea la cumpărături fabricate cari sunt și scumpe și puțin rezistente. În atingerea acestui scop, cu aspecte multiple, în care intră și cel național, cu reliefarea pito- rescului specific regional, a se creia cercuri de lucru, o-

rientându-se membrele lor, către modelele cele mai practice și artistice posibil.

Infiltrat odată gustul frumosului în toate actele vitale ale țaranului, va elimina singur : cățelul, vițelul și purcelul cari trăesc, în casă, alătura de plăpânzii lui copii și cărora le transmit tot felul de epidemii cari îi macină fără cruțare. Statistica demografică e categorică în acest sens, iar cifrele ei oglindesc o realitate brutal de catastrofală.

Anastasia Vârvoniu.

FORMAREA CARACTERULUI

Totalitatea particularităților și-a însușirilor cari alcătuiesc individualitatea omului se numește caracter.

Individualitatea o aducem cu noi, o moștenim așa cum își moștenește planta și animalul soiul.

Caracterul însă ni-l putem educa, forma, inobila așa cum grădinarul inobilează un pom prin altoire.

Mediul e cel care influențează mai mult asupra omului în primul rând, apoi urmează școala. Mediul împreună cu școala pun bazele caracterului, iar dezvoltarea lui pe mai departe, se face datorită gândurilor cari ne vor preocupa și sentimentelor ce ne vor stăpâni mai târziu.

Școlai, adevă educatorului îi revine rolul de a sugera tinerilor vârstare direcția gândurilor și a simțurilor.

Cu toate că rădăcina caracterului nostru se ascunde în individualitatea noastră, totuși, dezvoltarea lui atârnă de noi, — înțeleg de părinți și educatori, — depinde de concepția noastră asupra vieții ce se scurge în jurul nostru și mai depinde cum am zis mai sus — de principiile pe cari înțelegem să le încrustăm în mintea copiilor, percepțiile morale date ca hrană sufletului și în general de toată îngrijirea ce o vom da caracterului lor încă în sâmbure.

Un pom bine îngrijit nu numai că va da fructe nobile și gustoase dar în plina lui înflorire ne îmbucură deja cu frumosul lui exterior, tot așa și caracterul omnesc nu se manifestă numai prin fapte ci și prin exteriorul respectivului.

Privind chipul de păpușe al unui mic copil, cu toate că observăm deja pe el semnul caracteristic al rasei și al individualității, caracterul însă, care în sufletul lui abia mijeste — încă nu e săpat în trăsăturile lui moi.

S'a jertfit zeci de ani de cătră frenologii mari ca

Lawater pentru studiul mimiceii și s'a scris multe volume despre felul cum putem ceti aplicările semenilor noștri din trăsăturile feții. Se arată în ele cum fața omului adult și chiar exteriorul lui întreg e oglinda fidelă a calităților ce se ascund în el. Așa bunaoară se susține — fiind vorba despre buze, că cele bine tăiate și bine formate sunt particularitatea oamenilor cumiți, simpatici și nobili în gândire și în fapte — pe când cei cu buzele înguste de tot sunt semnul: răceleii, sgârceniei, tăcerii și pedanteriei etc... Ochii depărtați: dragoste și iubire de oameni. Ochii pe jumătate închiși: viclenie dibăcie, sensibilitate. Ochi lungi ca mandula: mare priecepere, spiritualitate. Ochi mici: fire expansivă, hotărâre rapidă etc. etc...

Se mai poate deduce caracterul și din mișcările sau umbletul omului. La dame de exemplu e imposibil să presupui finețe acolo unde de exemplu în timpul unei discuții se dă cu pumnul în masă, — Dar acolo unde se spune contrarul cu fața surâzătoare, liniștit, pe ton binevoitor, acolo se poate deduce, că este: superioritate, bun simț și fire disciplinată.

După o observare adâncă, vom vedea că individualitatea influențează — nu culoarea ochilor sau a părului, — dar trăsăturile noastre și modul de comportare al întregii noastre ființe.

Alta-i fața omului blând și alta a celui pornit; căci năvala deasă a simțurilor stigmatizează fața.

Pentru învățător, acestea nu pot fi literă de evanghelie, — cu atât mai mult, căci, cum am accentuat la început, semnele caracteristice amintite, se referă mai mult la adulți — totuși, ele fiind studiul unor oameni specialiști în materie, ne pot folosi, într'o oarecare măsură, la cunoașterea elevilor noștri mai ales, când aceste cunoștinți se îmbină cu cele câștigate în urma contactului zilnic ce avem cu ei — și în special în ultima perioadă de școlaritate, când anumitele caracteristice încep a se pronunța.

Dacă scopul ne e formarea caracterelor — noi, trebuie ca mai întâiu să cunoaștem pe individ cât mai bine și mai amănunțit. — E bine deci, a cunoaște cât mai multe indicii, cari să ne ajute la acea cunoaștere a individului — așa după cum un artist vrea să cunoască piatra sau marmora ruptă cu scopul de-a se realiza din ea o operă de artă.

În școală, rolul artistului revine învățătorului. Formarea materiei depinde de inspirația, de concepția și mâinile artistului. Dacă acea materie va fi lucrată de

adevăratul artist cu mâini abile, cu suflet nobil, ea se va transforma în operă de artă. La fel se pune problema în școală, unde elevul e materia dură, brută, iar învățătorul, realizatorul operei de artă : artistul. — Când învățătorul e nepriceput și băjbăe ca un pretins artist cu mâini nepricepute, care nu știe decât să ciocăne și să cioplească fără rost — atunci natural, rezultatul în loc să fie operă de artă — va deveni obiect fără valoare sau o creație de duzină.

O. Dubenschi

Lecție practică de scris, citit¹⁾

Subiectul : Tratarea cuvântului „Coif“ și litera f de mână și de tipar.

Câteva lămuriri. În articolul „Problema scris-cititului în șc. primară“, care a fost publicat în revista „Plaiuri Hunedorene“, din Decembrie 1934, No. 46, am arătat, că la tratarea lecțiilor de scris-citit nici-o metodă (fonomimică, scriptolegă, cuv. normale, ideovizuală, etc.), nu poate fi întrebuintată izolat, fiindcă din experiențele de până acum s'a ajuns la stabilirea de tipuri psihologice de cetire la copiii ; tip vizual, auditiv, motor, etc...

Care va fi atunci calea de urmat, pentru a ne duce la rezultatul cel mai bun, în tratarea lecțiilor de scris-citit ?

Mai întâiu se cere, în mod imperios, ca învățătorii să cunoască cât mai bine, toate metodele de predare amintite mai sus, iar după o serie de experiențe ca fiecare dintre ele să-și formeze o metodă proprie, care să întrunească toate însușirile bune ale diferitelor metode.

Da, în alcătuirea procedeului nostru vom utiliza numai acele părți bune, din fiecare metodă, care respectă spontaneitatea copilului, tendința către activitate, către activitate productivă, creatoare, tendința fundamentală a sufletului elevilor noștri.

Punând pe elevi în situația ca ei să depună un efort spontan, o muncă care să fie a lor proprie, ne vom găsi în cadrul marelui principiu al pedagogiei contemporane, principiul activismului, sau curentul școlii active.

Expun mai jos planul unei lecții, în alcătuirea căruia m'am folosit de părțile sau notele bune, din fiecare metodă : fononimică, scriptolegă, cuv. normale, ideo-vizuală, etc.

Metoda de predare o putem numi eclectică sau activ integrală.

Ocupație indirectă la cl. II-a. Ex. de împărțire dela 1-100.

1) Tratată ca lecție model în fața normaliştilor de cl. VII-a.

Ocupație ind. la cl. V-a. Scrierea din memorie a poeziei „Mama“.

Lecția recapitulativă. Se controlează tema avută de scris pentru acasă. Se remarcă lucrările cele mai bune pentru a produce un stimulent și la cei care n'au scris bine.

Se pun elevii să citească textul dela cuvântul normal „horă“. Se scriu la tablă, diferite vorbe dela cuvântul menționat.

Pregătirea apercceptivă. Lecția progresivă. Se face intuiția sumară a obiectului, care poartă numele cuvântului care se tratează. Se face o intuiție sumară, fiindcă într'o anterioară am confecționat din hârtie împreună cu elevii „coiful“.

Desemnarea în mod schematic a obiectului intuit. Propunătorul desemnează la tablă. Elevii pe tăbliță. Se corectează.

Desvoltarea sunetului „f“. O mică povestire. Odată, doi copiii așa mici ca voi, un băiat și o fată s'au apucat să se joace de-a trenul. Pe băiat îl chema Fanică, iar pe fată Fulga. Ei au așezat mai multe scaune în rând. Pe scaunul cel dintâi a stat Fanică, iar pe al doilea Fulga. Ca să formeze mașina care mână vagoanele, Fulga a făcut o mică nuia în formă de bici, pe care a dat-o după spatele scaunului pe care ședea Fănică. (Prop. pune pe doi elevi din clasă să execute acțiunea) ca să țină bine a legat-o unde se întâlnește vârful nuelei cu partea cea mai groasă. Această nuia în formă de bici le servea să mâne roatele ca o manivelă la tren, iar ei făceau ca mașina trenului când merge : f, f, f, f, !

Propunătorul desemnează pe tablă nuiaua, cât mai mare, așa cum era când mâna trenul, în formă de bici.

Dece vă aduceți aminte când vedeți acest semn ? (cum făcea Fănică și Fulga : f, f, f, f ! Asociere între sunet și obiectul care are forma literii).

Cine poate să-mi scrie litera c ? Dar pe o ? Să-mi scrie cineva litera i ! Altul litera a ! Altul litera n ! Cine știe să-mi facă un bici pe un gol mic și două mari ? (Tratat la elementele grafice),

Scoaterea cuvântului normal Coif. Ce am desemnat mai înainte pe tăbliță ? (Noi am desemnat un coif). Să-mi mai spună unu această zicere ? Care este vorba întâia ? Dar a doua ? Dar a treia ? Dar a patra ? Care e vorba cincia ? (coif) câte deschi-zături de gură are această vorbă ? Să-mi despartă cineva această vorbă în sunete ? Altul ! Dacă unim aceste sunete ce vorbă facem ? (Coif).

Anunțarea. Acum vom învăța să scriem și să cetim vorba „coif“. Ce vom învăța să scriem și să citim ?

Predarea. Scrierea cuvântului normal „coif“, numai de către propunător. Uitați-vă să vedeți cum vă scriu eu vorba «coif». Prop. scrie caligrafic cuvântul coif. Ce vorbă am scris pe tablă? Ziceți-o cu toți! Mai citiți-o înc'odată!

Scrierea cuv. normal numai de prop. în mod descompus. Fiți atenți! Să vedeți că mai scriu odată vorba, coif! (ex. c o i f) ce vorbă am scris? cum am scris-o? (despărțită în litere) ce literă este aceasta? (prop. arată litera c) din ce se face? Ce literă este aceasta? (o) din ce se face? Ce literă este aceasta? (i) din ce se face? Care literă n'am învățat s'o facem din cuvântul coif? (f).

Scrierea literii noi de către propunător. Uitați-vă cum vă scriu pe tablă litera f! Ce literă este aceasta? Fiți atenți, am s'o mai scriu odată! (Prop. scrie și comandă; linie subțire în sus, rotund, gros în jos, biciul pe golul cel mic, pe cel mare de deasupra și pe trei părți din cel mare de deșubt, nodul unde se întâlnește plesnea biciului cu coada).

Scrierea literii de către elevi. C Nu se mai fac exerciții în aer și pe bancă elevii, fiind înaintați în materie). Se scot tăblițele și se scrie la comanda prop. după cum s'a arătat mai sus.

Se corectează în mod general greșelile, pentru îndreptare.

Asocierea între sunet și literă. Cu cine se aseamănă litera „f“? (Cu nuiaua, în formă de bici, cu care Fănel și Fulga mânuiau trenul, făcând: f, f, f, f!).

Scrierea cuvântului în mod reunit de către prop. Să-mi citească cineva vorba „coif“, așa cum e despărțită în litere! (Prop. arată cuvântul unde este scris în mod despărțit. Elevii pot citi cu ușurință, fiindcă acum cunosc și litera cea nouă). Dacă unim aceste litere ce vorbă facem? Uitați-vă cum vă scriu eu vorba „coif“, ca și voi să mi-o scrieți la fel, (ex. coif).

Scrierea cuvântului de către elevi. Acum să-mi scrieți și voi pe tăbliță vorba coif. Se corectează în mod general, greșelile, pentru îndreptare.

Aplicarea. Cine poate să-mi scrie vorba „coif“, la tablă? Altul? Să-mi scrie cineva litera „f“! Altul! Altul!

Scoateți abecedarele! Să-mi găsiți unde e scrisă litera f!

Tratarea literii de tipar. Ce literă vedeți în partea dreaptă pe aceiaș foaie? (... f de tipar) Se face o comparație între litera f de mână și tipar. Li se atrage atențiunea că e singura literă din cele învățate care se face pe aproape trei goluri.

Jocul educativ din stadiul al IV, după metoda ideo-vizuală a Dr. Decroly. (Deprinderea pentru citirea de propozițiuni).

I) Avem desemnate pe cartonașe (tablouri) care reprezintă scene diferite din materia învățată: 1) Un tablou care reprezintă scene „flăcăii cosesc iarbă“. 2) Un tablou care reprezintă acțiunea „femeile adună fân“. 3) Un tablou care reprezintă scena „lăutarii cântă la horă“. 4) Un tablou cu scena „doi copii trec pe punte“.

II) Pe alte cartonașe avem scrise propozițiunile care cuprind în conținutul lor scenele menționate mai sus.

Se face recunoașterea scenelor de pe tablouri și a propo-

zițiunilor de pe cartonașe. Elevii se scot la o masă pe care sunt așezate cartonașele cu propozițiunile scrise amestecate cu litere și vorbe. Pe tablă sunt fixate tablourile.

Se începe jocul. Li se atrage atențiunea elevilor, ca fiecare să caute prin cartonașe și acela care va găsi zicerea, care se potrivește la acțiunea pe care o reprezintă un tablou s'o așeze sub tabloul respectiv.

După ce se termină jocul se trec în ordine în bănci.

Se face o mică povestire în care se strecoară cuvintele scrise cu litere cursive. Se anunță că vor învăța să citească și vorbele scrise cu litere cursive. Se citește model de prop., apoi de elevi.

Ora viitoare se ascultă cele tratate. Se continuă povestirea în care se strecoară vorbele, din textul scris cu litere de tipar. Se intuește tabloul din abecedar de pe fila respectivă. Se face anunțarea. Se citește model de prop. Se citește de către elevi, etc...

Ion Păunescu,
Școala de Aplicație—Deva

N. B. Am întrebuințat în aplicarea acestei lecțiuni stadiul al IV-lea, după metoda Decroly, deprinderea pentru citirea de propozițiuni fiindcă la lecțiunile de mai înainte am făcut jocul, după metoda Decroly, deprinderea pentru citirea de vorbe.

Doina codrului

<i>Codru, codru, codruleț</i>	<i>Prin adâncuri de cărări</i>
<i>Risipit pe vale,</i>	<i>Urlete de fiare</i>
<i>Vulturul pleșuv, semeț,</i>	<i>Răspândesc în depărtări</i>
<i>Croncăne a jale...</i>	<i>Tristă 'nșiorare.</i>

<i>Din înaltul înmii cer</i>	<i>Codru, codru, codruleț</i>
<i>Crivățul se lasă ;</i>	<i>Vântul suflă rece,</i>
<i>Fulgi de nea, săgeți de ger</i>	<i>Singuraticul drumeț</i>
<i>Fruntea ți-o apasă...</i>	<i>Prin sânul tău trece...</i>

<i>Codru, codru, codruleț</i>	<i>El se duce către sat</i>
<i>Frunză ofilită,</i>	<i>Spre a lui ogradă,</i>
<i>Din copacii pădureți.</i>	<i>Cu bordeiu 'nvestmântat</i>
<i>Șade troenită ..</i>	<i>Dornic, de zăpadă...</i>

Și te lasă codruleț
Viscolul să-ți bată
Vulturul pleșuv, semeț,
Jalea ta s'o 'mpartă¹⁾...

V. Popa Măceșeanu.

1) Din volumul de versuri, tipărite în Biblioteca „Pământ și Suflet Oltenesc“, a Fundației Culturale Regale „Principele Carol“ Craiova.

Educația copilului în familie

DE ANGELO-PATRI — Traducere de Alexiu David

Un mănunchiu prețios de experiențe din viața copiilor, de învățăminte pentru părinți, cuprinde „Educația copilului în familie“.

D-l A. David a făcut un mare serviciu tuturor celor cari se inteasează de educația copiilor așa cum se cuvine, traducând din italienește lucrarea învățătorului italian, Angelo Patri.

Răsfoind cartea, găsești 62 de povestiri din viața copiilor din America, adevărate momente din viața lor, indicii prețioase pentru educatori, în cunoașterea copiilor și alegerea metodei de aplicat fiecărei individualități. (Cât de prețioasă ar fi o astfel de lucrare, din viața copiilor români). „Scrisul său ușor, plăcut“, cum îl caracterizează autorul, îndoeste valoarea lucrării, făcând-o accesibilă și potrivită de citit pentru orice om care are copii și știe să cetească.

Intr'adevăr, din fiecare povestire, vom despacheta din foia de argint a stilului, o idee de preț, o învățatură. „O! Lumea este un loc încântător!... Totul este obiect de mirare pentru copilul fericit“...

Iată adevăruri de preț și pentru cei mai mari pedagogi cari mai susțin încă verbalismul, artificialismul și formalismul din școală. „Lumea este un loc încântător“, viața, mediul înconjurător îți stă la dispoziție cu toate elementele necesare formării, dezvoltării omului. Folosește-te de ele și copilul va obține deprinderi și noțiuni clare, în loc de vorbe goale, „el va crește la umbra adevărului“ descoperit de el însuși.

În mijlocul naturii el se va manifesta liber și-ți va da posibilitatea să-l cunoști, să-i afli necesitățile și aptitudinile sale. „Dați-le posibilitatea de a se juca; jocul este dezvoltarea vieții lor“. — Jucându-se vor putea obține experiențe și se vor obișnui a lucra, a persista, a stăruii pentru ducerea la bun sfârșit a fiecărui lucru început.

„Ori ce lucru pe care îl veți lăsa să-l facă și să-l spună încă este o lecție durabilă“...

Ba încă mai mult, trebuie ajutat să-i reușească experiențele, pentru a prinde curaj și încredere în puterile lui.

„Spuneți copiilor povești potrivite. Spaima, groaza este un venin“, care are influențe nefaste asupra psihicului, cât și influențe de ordin fiziologic.

Poveștile care-i înspăimântă, cât și unele apucături dure ale părinților, mai ales când îi trezesc din somn, sunt dăunătoare.

Totuș, copiii trebuiesc obișnuiți cu anumite reguli, cari să se refere mai întâiu la necesitățile lor: să se îmbrace singuri, să mănânce, să-și așeze seara hainele, pentru a le găsi dimineața, să-și păstreze lucrurile lor în ordine etc..

Astfel, cu timpul, să i se mărească cercul de activitate și să se deprindă a se abține, a se opri acolo unde încetează competența lui. Aci se pune baza stăpânirii de sine.

De aici se poate vorbi de deprinderi bune, de maniere frumoase „încât totdeauna să facă o impresie frumoasă“.

Aceasta nu însemnează că trebuie să facem din el un artist ambulant, care să dea reprezentații în toate familiile unde ne vom duce cu el. „Exagerare în orice direcție este periculoasă“.

Orice lucru bun făcut de copil, trebuie lăudat, apreciat, dar nu înseamnă de aci că trebuie să facem din copil un vanitos.

„Cu orice preț trebuie să se evite ca să nu fie obsedat copilul fricos, de ideea de a greși, iar copilul încrezut în sine să nu doarmă pe laurii isbânzilor“.

Nu vă înspăimântați dacă aveți copii care le place să strice totul. Ei sunt împinși de instinctul cunoașterii și aceasta este un semn bun. Ingrijiiți-vă ca din montarea și demontarea fiecărui lucru să observe, să învețe ceva.

Cu blândețea și cu simțul de dreptate se câștigă simpatia copiilor. Cine nu râde și nu glumește cu copiii, „nu va mai sfârși de a striga“.

„Încercați să-i câștigați și să le păstrați intimitatea“.

Aceasta se poate păstra dacă, „copiii vor fi respectați“.

Dacă vrea să scrie, să cânte, „chiar dacă vă sparge timnul“, să picteze etc. trebuie încurajat. Numai așa își câștigă experiența. El trebuie să reproducă, în dezvoltarea lui, întreaga experiență de veacuri, a omenirii. Cum va putea face, acest lucru, dacă va fi silit să tacă, să nu se miște, așa cum este silit să asculte discursuri la școală.

Totul este a-l învăța cu ordine, tot ce face, tot ce inventează să decurgă în ordine. „Ordinea este aceia ce salvează viața noastră“.

Inspirați copiii dragostea de muzică, de frumos, de tot ce este plăcut. „Înfășurați-l într'o atmosferă de bucurie, fericirea este hrana sufletului lui.“

Indemnați-i să se asocieze, să formeze diferite societăți în miniatură. Toate acestea îi pregătește pentru viața socială.

În fine copiii trebuiesc obișnuiți cu toate obiceiurile, datinile și tot ce constituie patrimoniul sufletesc al neamului.

Acestea mai târziu vor forma elementele constitutive ale caracterului său, care este bine să fie împregnat în întreaga comoră a geniului național.

Ideea națională a fost creatoarea tuturor operelor clasice, la toate popoarele și în toate domeniile.

Ar fi păcat să se părăsească acest drum sănătos, adoptându-se altul indiferentist, care nu dă decât desechilibru sufletesc.

Iată, în scurt, câteva învățături prețioase din cartea tradusă de D-l Alexiu David, spicuite în treacă, pentru că sunt prea la locul lor și merită să se oprească atenția cetitorilor câteva clipe asupra lor.

M. Bogza.

RECENZII

Ilie I. Mirea: «*Manualul serbărilor școlare*», (cu o prefață de: *I Simionescu*, prof. univ). 128 pag. 28 Lei.

Serbările școlare, fiind foarte mult gustate și iubite atât de publicul dela orașe, cât mai ales de cel dela sate, — au intrat cu totul și sau încetățenit definitiv în practica noastră școlară.

Pentru ușurarea muncii învățătorilor, în această privință de mult se simțea nevoia unei cărți, călăuze, sau îndreptar, care să vie în sprijinul învățătorilor, aranșatori de serbări școlare, când iată că, autorul susamintit ne dăruiește un *manual* în toată puterea cuvântului. Cuprinde: «importanța serbărilor școlare, condițiunile ce trebuiesc respectate pentru ca reușita unei serbări să fie cât mai deplină, urmează «Serbarea Crăciunului» și «Serbarea Unirii» la fiecare găsim câte o conferință, cântec, poezii și teatru potrivit. Material foarte bogat din care se mai poate și alege. Toate ușurează foarte mult munca învățătorului. Inchei și eu și semnez cu toată plăcerea cuvintele d-lui Simionescu din prefață: *D-l Mircea aduce un real serviciu colegilor săi, școlii ca și culturii satelor în genere. Atârnă de cătarea ce va avea această carte, pe care o recomand cu toată căldura spre a urma și materialul relativ la celelalte serbări de peste an*».

a. d.

Analele de psihologie, organul Societății Române de cercetări Psihologice, înființată în Februarie 1934, având ca director pe d-l Prof. Rădulescu Motru, apărute într'un prim volum de peste 200 pagini, expune probleme cruciale ale psihologiei și ne indică în îndroducere un întreg plan de activitate, din toate domeniile înrudite cu Psihologia.

«*Analele de Psihologie*, spune în cuvântul de început, și-au propus să înfățișeze toate problemele din domeniul psihologiei, urmărindu-le în diviziunile lor posibile și sub variatele lor aspecte: filosofic, fiziologic, endocrinologic, behaviorist, reflexologic, patologic, medical, genetic, experimental, caracterologic, individual, canfigurativ, pedagogic, parapsihologic, pedagogic, social etc».

Vedem din planul de activitate și din materialul primului volum, interesul cel are Soc. Română de cercetări psihologice, de-a lămuri, de-a contribui cel puțin la luminarea vastului câmp al problemelor psihologice. — Interesul ce-l prezintă pentru înv., este incalculabil. Se poate obține direct de la sediul societății, din Localul Universității str. Edgor Quinet — Prețul 80 lei,

Revista internațională de psihanaliză. În România apar câteva reviste foarte bune, și cari dacă nu întrec pe cele streine, dar sigur le egalează: *Arhiva* de studii sociologice, organul Institutului de sociologie, *Analele de psihologie*, *Revista de filozofie*, *Revista generală a învățământului*, *Revista Fundației Regale*, *Convorbiri Literare*, *întinerita Gând Românesc* de la Cluj, *Revista de Pedagogie* de la Cernăuți. Pe lângă acestea, apare în 1934 un prim număr din revista internațională de psihanaliză. O problemă nouă care se întinde în toate domeniile, și pe care o întâlnim cu mari perspective și în pedagogie. Avem în românește câteva publicații, privitoare la problema psihanalizei din p. d. v. pedagogic.

Această revistă, apare cu îndrăzneală într'un moment deschis ca interes, dar cunoscut puținor specialiști. Interesul pentru învățământ, al studierii inconștientului, și al transferului, este capital. Va constitui, credem, problema care va revoluționa practica pedagogică. Însă suntem într'un domeniu, cu desăvârșire nou, și care ar avea nevoie de încurajare pentru cei ce-l defrișează. Redacția: Strada Câmpineanu 15 București.

Biblioteca învățătorilor. Cei 7 ani ai școlii Normale s'au dovedit insuficienți pentru buna pregătire a învățătorilor.

Prin modificarea legii învățământului primar-normal din Iulie 1934, s'a mai adăugat un an de studiu, al optelea, care va trebui să fie un an de *sinteză* a cunoștințelor și de mai temeinică muncă personală a elevilor.

Cu toată grija de a se da acum o programă care să corespundă nevoilor școlii primare și normale, totuși nu se poate afirma că vor eși învățători perfect pregătiți.

Numai în viața practică, se poate vedea ce pregătire a dat școala normală învățătorilor și numai ei pot mărturisi ce lipsuri recunosc în pregătirea lor.

De sigur că timpul și munca personală poate duce la o perfecționare tot mai mare a învățătorilor.

Cei cari au norocul unui mediu prielnic, unor sfătuitori pricepuți (colegi mai bătrâni, personal de control la înălțime) vor ajunge în scurtă vreme să fie stăpâni pe arta predării cunoștințelor, pe o cultură profesională și generală absolut necesară unori buni învățători.

În afară de îndrumătorii amintiți mai sus, învățătorii pot găsi cu ușurință înțelepți sfătuitori din mica lor bibliotecă.

Această bibliotecă trebuie însă premenită cu lucrările mai de seamă care pot îmbogăți sufletul și pot deschide orizonturi largi spre marele probleme ale școlii și ale satului.

Izolată însă în satul pitit după dealuri, învățătorul nu are decât foarte rar prilejul să descindă în oraș să privească și răsfoiască într'o librărie bine asortată ultimile noutăți cari pot îmbogăți energia lui sufletească.

Această mare piedecă trebuie însă înlăturată. Dacă învăță-

torul nu poate veni la oraș după cartea necesară lui să meargă cartea la el acasă, să-i ciocănească în ușa chiliuții lui modeste și să-l invite la sfat bogat în vorbe înțelepte.

Gândul acesta a sfărâmat pe doi harnici profesori din Cluj (d-nii C. Ioncica și D. Goga), cunoscători ai sufletului învățătorului, și nevoilor școlai rurale și a problemelor pe care le pune satul românesc și în special satul din Ardeal.

Pe lângă primul dar făcut sufletului învățătoresc (Revista „Satul și Școala“) ei pornesc la drum o nouă publicație periodică *Biblioteca Învățătorilor* cu menirea arătată în rândurile de mai sus.

Prima cărticică: Școlarii Alicei Franchetti, traducere după marele pedagog italian Gh. Lombardo Radice, este chemată să miște sufletul educatorilor îndemnându-i la adevăratul apostolat.

În cele 160 pag., învățătorii vor găsi realizările obținute printr'o muncă perseverentă într'o școală rurală (Montesca), care a putut să furnizeze material bogat pentru marea reformă a învățământului primar din Italia.

Cărticica este precedată de un studiu documentat al D-lui Francesco Bettini, inspector școlar în Florența.

În numerile următoare ale Bibliotecii învățătorilor vor apare: Legea învățământului primar, cu note și comentarii de C. Ioncica.

Cultura satelor, de cunoscutul tânăr învățat H. H. Stahl.

Pedagogul V. Gr. Bergovan, de Dimitrie Goga.

Tratat de corespondență școlară de C. Ioncica.

Din înșirarea făcută se poate vedea că această publicație va avea un larg răsunset în sufletul învățătorilor, ușurându-le activitatea prin bogate informații și studii documentate atât de necesare lor.

Broșurile se găsesc la red. Revista „Statul și Școala“ Cluj, strada Mârzescu 21.

Radu Caprin.

CRONICA MARUNTA

† AVRAM JIDAV

17 Ianuarie 1935

În această zi de doliu când s'a stins viața unuia dintre cei mai buni dintre noi, acela care a fost Avram Jidav, școala Primară a cărui învățător și conducător a fost, vine să-l petreacă cu pietate pe cel din urmă drum pe care-l face în lumea aceasta.

După ce soarta a făcut să fie învățător în vremurile cele mai grele ce le-a avut de suferit neamul românesc, decedatul nu s'a lăsat învins, ci a luptat cu îndrăsneală, trecând toate pedecile puse în cale de asupritori.

Timp de 40 ani a dat zi de zi suflet din sufletul său la 40 de generații de vlăstare ale neamului, luminându-le calea vieții.

A reușit să rămână întodeauna un bun român.

Iubite coleg, la mormântul tău vin astăzi și învățătorii cari merg încă pe drumul pe care tu la-i străbătut cu succes, se închină și aduc oamagiul vieții tale de lumină și de jertfă, aducându-ți totodată ultimul salut la încheierea vieții tale bogate.

Dumnezeu să-ți facă parte de veșnică și fericită odihnă

lordache Popa.

Ne-amenință iar geniul financiar al domnului Necolau Iorga. D-l Iorga N. care'n calitate de fost ministru al Instrucțiunii s'a ilustrat prin neplata salariilor noastre pe câte 4—8 luni, crede că iarăși se resimte lipsa marelui său geniu financiar și politic, căci, zilele trecute declară unui ziar, că dacă va fi chemat la guvern crede că funcționarilor să nu li-se dea salarii, cotă fixă, ci o cotă parte din cât se încasează, dar totuș, se gândește, ulterior, geniuul fără seamăn și asigură că de acest tratament uman, vor fi scutiți: ofițerii, magistrații, poliția, și acei dintre slujbași cari asigură bunul mers al «țerii» (acesta desigur, e D-sa).

Ce adorabil ar conduce apostolul, țeara, dacă n'ar fi blăstămații de funcționari cari să-i ceară leafă și încă (auzi obrăznicie) și fixă.

Despărțământul „Astra“ Cetatea Albă „După 10 ani“ este o carte de 104 pagini, în care se ruzumă bogata activitate și laudabilele eforturi făcute de acest desp., sub priceputa conducere a vrednicului nostru coleg mai mare și conducător T. Iacobescu — Cetatea Albă. Soc. susamintită a mai editat o mulțime de lucrări frumoase între cari monografiile și un admirabil almanah, despre care am scris la timpul său.

Adunarea generală a învățătorilor din valea Jiului, dela 14 Aprilie a. c., la Lonea va fi una dintre cele mai

de seamă manifestări culturale și profesionale ale corpului didactic primar din plasa noastră. Va trebui să impunem atât ca mulțime la adunare cât și ca treaptă la care ne vom ridica spiritualicește și disciplinat în problemele de mare interes cultural și profesional pe care le vom desbata împreună.

Este o datorie și o onoare să nu lipsească nici un suflet de învățător, care se stimează prin sine însuși și tagma din care face parte.

A apărut : „Călăuza Cooperației școlare“ în edit. Coop. „Progresul“ din Carei. Recenzia în Nr. viitor.

Din „Viața Școlară“ No. 2 anul XII, Satumare, remarcăm articolul foarte binevenit al d-lui coleg, I. Luca : »Necesitatea unei legi a poziției corpului didactic primar« prin care, foarte just, se protestează contra tendinții de promiscuitate a unor învățători și învățătoare, prin căsătorii sau legături sentimentale cari, mai ales la sate, coboară nimbul și prestigiul corpului didactic. Cere asociației și organelor de control să se sesizeze de acest fenomen îngrijorător.

Posturile vacante. In Monitorul Oficial din 9 Februarie a. c. s'au publicat posturile vacante pentru a putea fi ocupate prin cereri de transferări. Spre a fi cât mai mult în folosul colegilor, le publicăm și noi mai jos.

RURALE

Numele comunei	câte post.	vacant	Numele comunei	câte post.	vacant
1 Almașul mic	1	1 b.	17 Geoagiu	5	1 b.
2 Băița	3	III b.	18 Gurasada	2	II f.
3 Bănița No. 2	1	1 b.	19 Jiu—Coroești	1	1 b.
4 Batiz	2	II f.	20 Lăpusnic	2	II f.
5 Brad-băeți	6	VI b.	21 Leșnic	2	II f.
6 Brad-fete	5	IV f.	22 Luncani	2	II f.
7 Brad-fete	5	V f.	23 Lupeni No. 1	11	II f.
8 Castău	3	III b.	24 Mesteacăn	2	II f.
9 Cerbia	2	II f.	25 Nădăștia de sus	2	II f.
10 Coroești-Pui	2	II f.	26 Petrița No. 1	11	X f.
11 Curpeni—Deva	1	1 b.	27 Petrița No. 1	11	XI b.
12 Cărpiniș	1	1 b.	28 Pricaz	2	II f.
13 Cernișoara-Flor.	1	1 b.	29 Pui-Galați	1	1 b.
14 Cugir No. 6	6	1 b.	30 Rădulești	2	II f.
15 Dobâca	1	1 b.	31 Râu de mori	2	1 b.
16 Feregi	1	1 b.	32 Romoșel	3	1 b.

33	Sântandreu	3	III b.	4	Orăștie băeți	5	V b.
34	Simeria veche	2	II f.	5	Petroșeni No.1	11	IX f.
35	Sărăcsău	2	II f.	6	"	"	X f.
36	Sarmisegetuza	3	III b.	7	"	"	XI b.
37	Șesuri	2	II f.	8	"	2 11	V f.
38	Simeria	9	IX b.	9	"	"	11 IX b.
39	Șoimuș	3	I b.	10	"	"	11 X b.
40	Șoimuș	3	III b.	11	"	"	11 XI b.
41	Streiu-plopi	1	I b.	11	"	"	11 XI b.
42	Tomnatec	2	II f.	12	"	Dăronești 2	II f.
43	Turdaș	2	II f.	13	"	Dâlja 1	I b.
44	Tiulești	1	I f.				
45	Vulcan	18	XII f.				
46	Vălioara	1	I b.				

Grădinițe

				1	Hunedoara (urb)	2	II cond.
				1	Petrila No.1(rur)	3	III „
				2	"	2	II „
1	Deva-colonie	5	III b.	2	"	2	II „
2	" centru	5	V b.	3	Cristur	1	I „
3	" fete	5	V f.	4	Țărățel	1	I „

URBANE

—◆◆◆—

RURALE

1	17	Georgiu	1	I b.	1	17	Georgiu
2	18	Corabă	2	III b.	2	18	Corabă
3	19	Corabă	1	I b.	3	19	Corabă
4	20	Lăpășnic	2	III b.	4	20	Lăpășnic
5	21	Lăpășnic	6	V b.	5	21	Lăpășnic
6	22	Lăpășnic	3	VI f.	6	22	Lăpășnic
7	23	Lăpășnic	5	V f.	7	23	Lăpășnic
8	24	Măstăcan	3	III b.	8	24	Măstăcan
9	25	Măstăcan	3	II f.	9	25	Măstăcan
10	26	Petrila No. 1	2	II f.	10	26	Petrila No. 1
11	27	Petrila No. 1	1	I b.	11	27	Petrila No. 1
12	28	Petrila	1	I b.	12	28	Petrila
13	29	Poi-Gălățel	1	I b.	13	29	Poi-Gălățel
14	30	Rădănești	8	I b.	14	30	Rădănești
15	31	Șan de mont	1	I b.	15	31	Șan de mont
16	32	Homogol	1	I b.	16	32	Homogol

Convocator

Onor. membrii Subsecției Asociației Învățătorilor din plasa Petroșeni sunt convocați în *adunarea generală* (anuală) ce se va ține în ziua de 14 Aprilie 1935, ora 9 dimineața, în comuna *Petrila-Lonea*, cu următoarea ordine de zi :

1. Participarea la serviciul divin.
2. Deschiderea adunării.
3. Rapoarte și dări de seamă.
4. Educația națională în școala primară din statul Român.
5. Controlul în învățământul primar (cum trebuie înțeles: recrutarea și ierarhizarea organelor de control).
6. Salarizarea învățătorilor tineri.
7. Norme pentru salarizarea învățământului în general: gradații, sporuri de înaintare, cheltueli de deplasare, plata suplinit. în caz de concediu și boală.
8. Discuții asupra articolelor din lege care trebuiesc modificate fiind dăunătoare situației învățătorilor.
9. Eventuale propuneri.

(Intrucât nu se vor prezenta membri în numărul suficient prevăzut de statute, *adunarea se va ține în aceeași zi cu începere dela ora 10 a. m.*, cu orice număr de membri).

NOTĂ. — (Numele raportorilor se va comunica ulterior).

Președinte, (ss) **ALEXIU DAVID**

Secretar, (ss) *Ion Muntean*

Adresa destinatarului:

D. lui *Nicolae Bembea*
subdirector școlar Com. *Sibiul p. Saliste* înv.
Jud. ~~Hunedoara~~ p. ....

— TARGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „NICU D. MILOȘESCU”
1935